

การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ฮุกเกอร์เก่ามอญโบราณ เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นบ้าน
และคุณลักษณะรักความเป็นไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

THE DEVELOPMENT OF OLD NYAH KUR LEARNING UNIT FOR PRACTICAL SKILLS
DEVELOPING IN FOLK PERFORMANCE AND THAI CULTURAL LOVED
CHARACTERISTIC OF 2ND YEAR OF SECONDARY SCHOOL LEVEL

นฤสรณ์ ลาภสันเทียะ¹ และ สิรินาถ จงกลกลาง²

Narueson Lapsantia¹ and Sirinat Jongkonklang²

^{1,2}คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

^{1,2}Faculty of Education, Nakhon Ratchasima Rajabhat University

Email: ¹nilanarueson@gmail.com, ²Sirinatt.j@nrnu.ac.th

Received: June 6, 2025 Reviewed: July 24, 2025 Revised: August 31, 2025 Accepted: September 3, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างหน่วยการเรียนรู้ฮุกเกอร์เก่ามอญโบราณ เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์พื้นบ้าน 2) ศึกษาผลการใช้หน่วยการเรียนรู้ฮุกเกอร์เก่ามอญโบราณ เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์พื้นบ้าน ดังนี้ 2.1) ศึกษาทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์พื้นบ้าน 2.2) เปรียบเทียบทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์พื้นบ้าน ก่อนเรียนและหลังเรียน 2.3) ศึกษาคุณลักษณะรักความเป็นไทย จากการเรียนหน่วยการเรียนรู้ฮุกเกอร์เก่ามอญโบราณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนบ้านไร่พัฒนา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์พื้นบ้าน และแบบสังเกตคุณลักษณะรักความเป็นไทย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละและสถิติการทดสอบ Wilcoxon signed test ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ฮุกเกอร์เก่ามอญโบราณ เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์พื้นบ้าน มีผลการประเมินความสอดคล้องเหมาะสมของหน่วยการเรียนรู้ในระดับมาก ($M = 4.67$, $SD = 0.29$) และแผนการจัดการเรียนรู้ มีผลการประเมินความสอดคล้องเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.13$, $S.D. = 0.15$) หน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์พื้นบ้าน และ แบบสังเกตคุณลักษณะรักความเป็นไทย 2.1) ผลการศึกษาทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์พื้นบ้าน หน่วยการเรียนรู้ฮุกเกอร์เก่ามอญโบราณ ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 3.75 คิดเป็นร้อยละ 41.67 หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 7.10 คิดเป็นร้อยละ 78.89 2.2) ผลการเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์พื้นบ้าน หน่วยการเรียนรู้ฮุกเกอร์เก่ามอญโบราณ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 2.3) ผลการศึกษาคุณลักษณะรักความเป็นไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ย 7.40 คิดเป็นร้อยละ 49.33 หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 12.75 คิดเป็นร้อยละ 85.00

คำสำคัญ: หน่วยการเรียนรู้, ทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์พื้นบ้าน, คุณลักษณะรักความเป็นไทย, การพัฒนา

Abstract

The purpose of this research has two main objectives. The first objective is to create an Old Nyah Kur learning unit for practical skill development in folk performance. The second is to study the outcomes of utilizing the Old Nyah Kur learning unit to build practical skills in folk performance, as follows: 1) This part examines practical skills related to folk performance. 2) The study compares the skills of folk dance before and after the learning process. 3) The study centered on Thai culture loved. The sample included 20 students from class 2/1 in the second semester of the school year 2024. The samples were selected using clustered random sampling. The research instruments comprised unit plans and lesson plans. Data was collected using evaluation forms that assessed folk performance and the Thai culture loved. The statistical data was analyzed using arithmetic mean, standard deviation, percentage, and the Wilcoxon signed test.

The research identified two main findings. The first is using the Old Nyah Kur learning unit for practical skill development, which includes learning topics, purposes, evidence, and learning design, resulting in an excellent coherence rating ($M = 4.67$, $SD = 0.29$). The consistency of lesson plans was outstanding ($M = 4.13$, $SD = 0.15$). The second result of using the Old Nyah Kur learning unit for practical skills development in folk performance and Thai cultural loved characteristics of second students discovered that. 1) The mean post-test result of studying practical skills in folk performance and the Old Nyah Kur learning unit was higher than the pre-test, which was 41.67 percent (3.75) and 78.89 percent (7.10) for the post-test. 2) The post-test score for practical skills in the Old Nyah Kur learning unit was significantly greater than the pre-test score at the significant level of 0.05. 3) The results of the Thai cultural loved characteristic of students after utilizing the Old Nyah Kur learning unit showed that the mean of the pre-test was 49.33 percent (7.40), and the post-test was 85.00 percent (12.75).

Keywords: learning unit, practical skills in folk performance, characteristic of Thai cultural appreciation, Development

บทนำ

นาฏศิลป์ เป็นศาสตร์หนึ่งในแขนงวิชาจิตรศิลป์ที่จัดเป็นศิลปะแห่งความงดงามที่มุ่งหมายให้เกิดความบันเทิงแก่จิตใจสะท้อนถึงวัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิต สังคมโดยมีนาฏศิลป์ในแต่ละท้องถิ่นของไทยเป็นรากเหง้าของมนุษย์บ่งบอกถึงความเป็นอารยธรรมของชนเผ่า การร่ายรำตามท้องถิ่นในภูมิภาคของไทยจัดเป็นนาฏศิลป์พื้นบ้าน (Folk Dance) กรมศิลปากรในฐานะหน่วยงานด้านศิลปวัฒนธรรมของชาติ ได้นำนาฏศิลป์พื้นบ้านของชาวบ้านมาปรับเปลี่ยนให้สวยงามตามแบบแผนนาฏศิลป์ไทย มีเพิ่มเติมทำทำให้เป็นแบบ

ฉบับขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวก และถ่ายทอดจากการรื้อร่ำทำเพลงตามบริบทของธรรมชาติ (นฤเบศน์ รัตนาเขต และสุชีรณ์ อามาตย์บัณฑิต. 2565, น. 365-381) การเปลี่ยนแปลงของนาฏศิลป์พื้นบ้าน เป็นการเปลี่ยนแปลงจากระดับพื้นบ้านเข้าสู่รูปแบบที่ปรับปรุงและพัฒนาขึ้นใหม่ โดยกรมศิลปากรเป็นผู้กำหนดทำร่ำอย่างมีระเบียบแบบแผน อันเนื่องมาจากความเจริญทางสังคมและความนิยมทางวัฒนธรรมสมัยใหม่ จึงมีการนำเอานาฏศิลป์พื้นบ้านมาเผยแพร่ให้เป็นที่ยอมรับในสังคมทั่วประเทศเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดสาระนาฏศิลป์ไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในสาระที่ 3 นาฏศิลป์ โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม สุนทรียภาพ ความมีคุณค่าซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ ดังนั้น กิจกรรมทางศิลปะสามารถนำไปพัฒนาผู้เรียนได้โดยตรง ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญาอารมณ์และสังคม ตลอดจนนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองและแสดงออกในเชิงสร้างสรรค์พัฒนา ในการจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์ในด้านการฝึกปฏิบัติ เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่ต้องใช้ร่างกายการเคลื่อนไหวอย่างมีลีลา มีจังหวะที่อ่อนช้อย งดงามและมีแบบแผน ซึ่งต้องอาศัยความรู้และความสามารถของผู้สอนในการถ่ายทอดความรู้และทำร่ำ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 183-184) ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ เป็นทักษะที่แสดงออกทางร่างกาย โดยใช้คำศัพท์เบื้องต้นทางนาฏศิลป์ โดยถ่ายทอดความรู้สึกลักษณะการเคลื่อนไหวร่างกายในรูปแบบต่าง ๆ จากการฝึกหัดซ้ำจนเกิดความชำนาญในการปฏิบัติ และการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้วยการวัดคุณลักษณะรักความเป็นไทยเป็นปัจจัยที่สำคัญ เพราะการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นความสำคัญในด้านความรู้และคุณธรรม ซึ่งจะต้องบูรณาการความรู้ด้านต่าง ๆ และเป็นพฤติกรรมที่แสดงความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่าชื่นชมและการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สืบทอด เผยแพร่ภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทย (ลาวรรณ สุกุลกรณาอารีย์, 2560, น. 59-60) คุณลักษณะรักความเป็นไทยนั้นเกี่ยวข้องกับค่านิยมของคนในชาติที่แสดงออก การเห็นคุณค่า ความภาคภูมิใจ ความเป็นคนไทยที่มีวัฒนธรรมเป็นของตนเอง มีความรู้ ความเข้าใจ ให้ความสำคัญและเห็นคุณค่าในเอกลักษณ์ที่ดีของไทย อนุรักษ์สืบทอดภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, น. 37)

การนำหลักสูตรสู่ชั้นเรียนเป็นกระบวนการเชื่อมโยงมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สู่การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลด้วยการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ครูผู้สอนมีแผนการดำเนินงานสอนอย่างเป็นระบบ มีลำดับขั้นตอนในการดำเนินงานทำให้สามารถบรรลุถึงเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ (กฤษณพร ดวงหะคลัง และสุนนชาติ เจริญศรี, 2558, น. 37) หน่วยการเรียนรู้เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่จะนำหลักสูตรไปสู่การเรียนการสอน โดยหน่วยการเรียนรู้ที่ดีต้องได้รับการวางแผน มีจุดเน้นความเป็นหนึ่งขององค์ประกอบของหลักสูตร และการเรียนรู้ที่ดีต้องแสดงให้เห็นถึงสัมพันธ์ภาพของส่วนต่าง ๆ ในหลักสูตร ซึ่งองค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้ มีสามหัวใจหลัก คือ 1) เป้าหมายการเรียนรู้ ประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ 2) หลักฐานการเรียนรู้ ประกอบด้วย ภาระงาน/ชิ้นงาน 3) การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ (สิรินาถ จงกลกลาง, 2564, น. 341-343) และใช้แนวคิดทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ เป็นการปฏิบัติที่เหมาะสมนำไปจัดกิจกรรม

การเรียนการสอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนมัธยมศึกษา โดยในการเริ่มต้นการปฏิบัติที่มีความซับซ้อนน้อย ไปสู่ระดับที่มีความซับซ้อนมาก ซึ่งการปฏิบัติตามแนวคิดของแฮร์โรว์มี 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นการเลียนแบบ ขั้นที่ 2 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง ขั้นที่ 3 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ ขั้นที่ 4 ขั้นการแสดงออก ขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ

ชัยภูมิเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคอีสาน ที่ประกอบด้วยประชากรหลากหลายเชื้อชาติพันธุ์ ชาวญ้อหรือคนญ้อ เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยอยู่ในธรรมชาติท่ามกลางภูเขาป่าไม้ บริเวณเชิงเขาพังเหย ในอำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ คนไทยเรียกว่า ชาวบน (พิพัฒน์ กระแจะจันทร์ และคณะ, 2557, น. 7-87) การละเล่นรำโทนชาวญ้อ เป็นการละเล่นเพื่อผ่อนคลาย ทำให้เกิดความสุขสนุกสนานโดยมีโทนเป็นเครื่องประกอบจังหวะ ซึ่งโทนเป็นการละเล่นพื้นบ้านของโคราช ชาวญ้ออาจจะได้รับวัฒนธรรมนี้ผ่านการค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้า ในการร้องรำจะทำการในลานกว้าง ๆ หรือรำใต้ถุนบ้าน มีการแต่งกายตามรูปแบบวัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวญ้อ แต่ด้วยสังคมที่พัฒนาขึ้น ทำให้วัฒนธรรมของชาวญ้อนั้นมีการปรับเปลี่ยนไปตามสภาพแวดล้อม (ณัฐภัทร์ พิพิชกุล, 2565, น. 2-53)

จากเรื่องราวชุมชนในท้องถิ่นของอำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ มีความสอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ เกี่ยวกับความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ญ้อเก่ามอญโบราณ เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์พื้นบ้าน และส่งเสริมคุณลักษณะรักความเป็นไทยให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีคุณภาพต่อไป

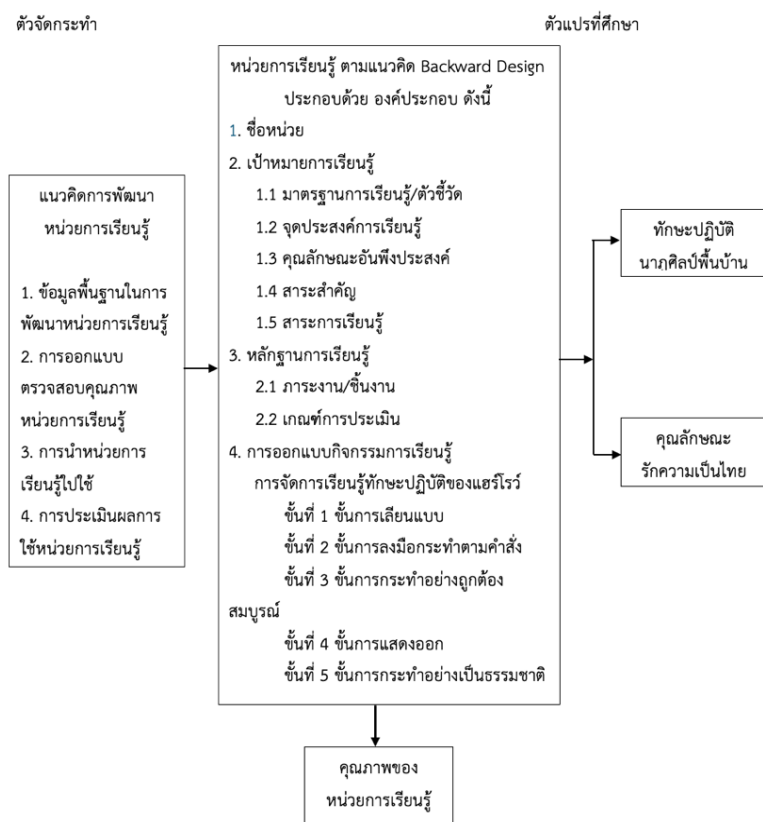
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ญ้อเก่ามอญโบราณเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์พื้นบ้านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อศึกษาผลการใช้หน่วยการเรียนรู้ญ้อเก่ามอญโบราณ เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในประเด็น ดังนี้
 - 2.1 ศึกษาทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นบ้าน หน่วยการเรียนรู้ญ้อเก่ามอญโบราณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
 - 2.2 เปรียบเทียบทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นบ้าน หน่วยการเรียนรู้ญ้อเก่ามอญโบราณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน
 - 2.3 ศึกษาคุณลักษณะรักความเป็นไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการเรียนรู้จากหน่วยการเรียนรู้ญ้อเก่ามอญโบราณ

สมมุติฐานการวิจัย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้ทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ หน่วยการเรียนรู้ญ้อเก่ามอญโบราณ มีทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นบ้านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ของโรงเรียนบ้านไร่พัฒนา อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดชัยภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 จำนวน 40 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนบ้านไร่พัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (สุ่มขั้นที่ สี่พาย, 2567, น. 32)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ฮักรูเกอโมบายรอน เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติ นวัตกรรมที่บ้าน และคุณลักษณะรักความเป็นไทย แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 แผน ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แผนละ 4 ชั่วโมง ซึ่งผ่านการตรวจสอบความสอดคล้องเหมาะสม และมีผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 2 ชนิด ดังนี้

2.2.1 แบบประเมินทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นบ้าน ก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นเครื่องมือการวัดแบบขั้นบันได ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงมาจากภากร เทียนทิพย์การุณย์ และสิรินาถ จงกลกลาง (2563, น. 26-40) แบ่งเป็น 3 ระดับ และใน 3 ระดับ จะแบ่งออกเป็นระดับย่อยอีก 3 ระดับ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้ ระดับรับพื้นฐานทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นบ้าน หน่วยการเรียนรู้ฮูลูเก๋มอญโบราณ ในภาพรวม ตอนที่ 1 มีคะแนนเต็ม 9 คะแนน แบ่งเป็น 3 ระดับย่อย ดังนี้ 1 หมายถึง ระดับต่ำสุดในขั้นปรับพื้นฐานทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นบ้าน (แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดี ปานกลาง และควรปรับปรุง) 2 หมายถึง ระดับปานกลางในการปรับพื้นฐานทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นบ้าน (แบ่งเป็น 3 ระดับ ดี ปานกลาง และควรปรับปรุง) 3 หมายถึง ระดับสูงสุดในการปรับพื้นฐานทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นบ้าน (แบ่งเป็น 3 ระดับ ดี ปานกลาง และควรปรับปรุง)

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนรวมที่แสดงทักษะการปฏิบัติ ดังนี้

ระดับคุณภาพดี	ช่วงคะแนนรวมระหว่าง 8-9 คะแนน
ระดับคุณภาพปานกลาง	ช่วงคะแนนรวมระหว่าง 6-7 คะแนน
ระดับคุณภาพควรปรับปรุง	ช่วงคะแนนระหว่าง 3-5 คะแนน

ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นบ้านตอนที่ 2 รายทักษะย่อย ระดับที่ 1 และระดับที่ 2 มีคะแนนรวม 18 คะแนน ดังนี้

ระดับที่ 1 ประกอบด้วย 3 ระดับย่อย มีคะแนนเต็ม 9 คะแนน ดังนี้

1A หมายถึง ระดับต่ำสุดในระดับที่ 1 (แบ่งเป็น 3 ระดับ ดี ปานกลาง และควรปรับปรุง)

1B หมายถึง ระดับปานกลางในระดับที่ 1 (แบ่งเป็น 3 ระดับ ดี ปานกลาง และควรปรับปรุง)

1C หมายถึง ระดับสูงสุดในระดับที่ 1 (แบ่งเป็น 3 ระดับ ดี ปานกลาง และควรปรับปรุง)

ระดับที่ 2 ประกอบด้วย 3 ระดับย่อย มีคะแนนเต็ม 9 คะแนน ดังนี้

2A หมายถึง ระดับต่ำสุดในระดับที่ 2 (แบ่งเป็น 3 ระดับ ดี ปานกลาง และควรปรับปรุง)

2B หมายถึง ระดับปานกลางในระดับที่ 2 (แบ่งเป็น 3 ระดับ ดี ปานกลาง และควรปรับปรุง)

2C หมายถึง ระดับสูงสุดในระดับที่ 2 (แบ่งเป็น 3 ระดับ ดี ปานกลาง และควรปรับปรุง)

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินทักษะปฏิบัติ ดังนี้

1 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ระดับคุณภาพควรปรับปรุงในลำดับขั้น 1, 1A, 1B, 1C, 2A, 2B, และ 2C

2 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ระดับคุณภาพปานกลางในลำดับขั้น 1, 1A, 1B, 1C, 2A, 2B, และ 2C

3 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติได้ระดับคุณภาพดีในลำดับขั้น 1, 1A, 1B, 1C, 2A, 2B, และ 2C

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนรวมที่แสดงทักษะการปฏิบัติ ดังนี้

ระดับคุณภาพดี ช่วงคะแนนรวมระหว่าง 16-18 คะแนน

ระดับคุณภาพปานกลาง ช่วงคะแนนรวมระหว่าง 10-15 คะแนน

ระดับคุณภาพควรปรับปรุง ช่วงคะแนนระหว่าง 6-9 คะแนน

โดยมีผลการประเมินระดับคุณภาพแบบประเมินทักษะปฏิบัติทางศิลปะที่บ้าน จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 โดยมีผลการประเมินระดับคุณภาพแบบประเมินทักษะปฏิบัติทางศิลปะที่บ้าน จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของแบบประเมินทักษะปฏิบัติทางศิลปะที่บ้าน มีค่าเฉลี่ยทั้งฉบับเท่ากับ 0.89 จากนั้นนำแบบประเมินทักษะปฏิบัติทางศิลปะที่บ้านไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนจำนวน 20 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาคุณภาพและวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทักษะปฏิบัติทางศิลปะที่บ้านทั้งฉบับ โดยใช้วิธีของเพียร์สัน (Pearson correlation coefficient) ได้เท่ากับ 0.71 ซึ่งเป็นที่ยอมรับได้และนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2.2.2 แบบสังเกตคุณลักษณะรักความเป็นไทย ก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นเครื่องมือการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนด้านคุณลักษณะรักความเป็นไทย จำนวน 5 ข้อ ดังนี้ 1) แสดงถึงการอนุรักษ์นาฏศิลป์พื้นบ้าน 2) แสดงถึงการอนุรักษ์ภูมิปัญญาพื้นบ้าน 3) ถ่ายทอดความรู้ทางนาฏศิลป์พื้นบ้านให้กับบุคคลอื่นได้อย่างภาคภูมิใจ 4) ถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาพื้นบ้านให้กับบุคคลอื่นได้อย่างภาคภูมิใจ 5) สามารถถ่ายทอดทำรำนานาฏศิลป์พื้นบ้านให้กับบุคคลอื่นได้อย่างภาคภูมิใจ เกณฑ์การให้คะแนนให้เหมาะสมกับพฤติกรรมของผู้เรียนที่ผู้วิจัยต้องการสังเกต ดังที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ ดังนี้

ดีเยี่ยม (3 คะแนน) หมายถึง นักเรียนปฏิบัติตามข้อความดังกล่าวเป็นประจำหรือปฏิบัติมากกว่า 8 ครั้ง

ดี (2 คะแนน) หมายถึง นักเรียนปฏิบัติตามข้อความดังกล่าวบางครั้งหรือปฏิบัติ 5-7 ครั้ง

ผ่าน (1 คะแนน) หมายถึง นักเรียนปฏิบัติตามข้อความดังกล่าวน้อยครั้งหรือปฏิบัติ 2-4 ครั้ง

ไม่ผ่าน (0 คะแนน) หมายถึง นักเรียนไม่ปฏิบัติเลย ไม่ชัดเจนตามข้อความดังกล่าวหรือปฏิบัติ 0-1 ครั้ง

ผู้วิจัยได้นำเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.130) มาปรับปรุงและประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับค่าบ่งชี้ระดับ คือ ดีเยี่ยม ดี ผ่าน และไม่ผ่าน มาปรับปรุงและประยุกต์ใช้ในการตัดสินคุณภาพคะแนนรวม ผู้วิจัยจึงได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ระดับคุณภาพ ดีเยี่ยม ช่วงคะแนน 13-15 คะแนน

ระดับคุณภาพ ดี ช่วงคะแนน 9-12 คะแนน

ระดับคุณภาพ ผ่าน ช่วงคะแนน 5-8 คะแนน

ระดับคุณภาพ ไม่ผ่าน ช่วงคะแนน 1-4 คะแนน

โดยมีผลการประเมินระดับคุณภาพแบบสังเกตคุณลักษณะรักความเป็นไทย จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของแบบสังเกตคุณลักษณะรักความเป็นไทย มีค่าเฉลี่ยทั้งฉบับเท่ากับ 0.83 จากนั้นนำแบบสังเกตคุณลักษณะรักความเป็นไทยไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนจำนวน 20 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาคุณภาพและวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกตคุณลักษณะรักความเป็นไทยทั้งฉบับ โดยใช้วิธีของเพียร์สัน (Pearson correlation coefficient) ได้เท่ากับ 0.77 ซึ่งเป็นที่ยอมรับได้และนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง (สมบุญรัตน์ยะ, 2545, น.190-191)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ยุทธศาสตร์เกมออบุโบราณ เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติ นาฏศิลป์พื้นบ้าน และคุณลักษณะรักความเป็นไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ดำเนินการวิจัยอย่างเป็นระบบ โดยดำเนินการนำแบบประเมินทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นบ้าน และแบบสังเกตคุณลักษณะรักความเป็นไทย หน่วยการเรียนรู้ยุทธศาสตร์เกมออบุโบราณ ประเมินทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นบ้านในภาพรวมก่อนเรียน ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

การทดลองดำเนินการที่โรงเรียนบ้านไร่พัฒนา อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดชัยภูมิ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ประกอบด้วย การสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ 4 แผน แผนละ 4 ชั่วโมง ใช้ระยะเวลา 16 ชั่วโมง โดยประเมินทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นบ้านรายทักษะย่อย แผนที่ 1 ในชั่วโมงที่ 2 และในชั่วโมงที่ 4 แผนที่ 2 ในชั่วโมงที่ 6 และในชั่วโมงที่ 8 แผนที่ 3 ในชั่วโมงที่ 10 และในชั่วโมงที่ 12 และแผนที่ 4 ในชั่วโมงที่ 14 และในชั่วโมงที่ 16 เพื่อประเมินทักษะปฏิบัติในภาพรวม และนำแบบสังเกตคุณลักษณะรักความเป็นไทย สังเกตคุณลักษณะของนักเรียน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 นำคะแนนที่ได้จากการปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นบ้านก่อนเรียนและหลังเรียน มาวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นบ้าน

ผลการวิจัย

1. ผลการสร้างหน่วยการเรียนรู้ ยุทธศาสตร์เกมออบุโบราณเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นบ้าน และคุณลักษณะรักความเป็นไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ตารางที่ 1 ผลการประเมินความสอดคล้องและเหมาะสมของการสร้างหน่วยการเรียนรู้ยุทธศาสตร์เกมออบุโบราณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

รายการประเมิน	M	SD	ความเหมาะสม
1. ชื่อหน่วยการเรียนรู้น่าสนใจ ชัดเจนเหมาะสมสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.67	0.58	มากที่สุด
2. หน่วยการเรียนรู้ครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.67	0.58	มากที่สุด
3. หน่วยการเรียนรู้ครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.67	0.58	มากที่สุด
4. ความสอดคล้องกันของสาระสำคัญและสาระการเรียนรู้กับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	4.67	0.58	มากที่สุด

รายการประเมิน	M	SD	ความเหมาะสม
5. ความสอดคล้องกันระหว่างชื่อหน่วยการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สารการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้	4.67	0.58	มากที่สุด
6. กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ทักษะ/กระบวนการ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.67	0.58	มากที่สุด
7. ภาระงานหรือชิ้นงานมีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.67	0.58	มากที่สุด
8. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.67	0.58	มากที่สุด
9. ประเด็นและเกณฑ์การประเมินเหมาะสมกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	5.00	0.00	มากที่สุด
10. กำหนดเวลาได้เหมาะสมกับกิจกรรม	4.33	0.58	มากที่สุด
รวม	4.67	0.29	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการประเมินความสอดคล้องและเหมาะสมของหน่วยการเรียนรู้ยุทธศาสตร์แก่มอญโบราณ เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นบ้าน และคุณลักษณะรักความเป็นไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด คะแนนเฉลี่ย 4.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.29

2. ผลการใช้หน่วยการเรียนรู้ยุทธศาสตร์แก่มอญโบราณเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นบ้านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2.1 ผลการศึกษาทักษะการปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นบ้าน หน่วยการเรียนรู้ยุทธศาสตร์แก่มอญโบราณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาทักษะการปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นบ้าน หน่วยการเรียนรู้ยุทธศาสตร์แก่มอญ โบราณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยภาพรวม

เลขที่	คะแนนก่อนเรียน		คะแนนหลังเรียน		ความก้าวหน้า	
	คะแนน (9)	ร้อยละ (100)	คะแนน (9)	ร้อยละ (100)	คะแนน (9)	ร้อยละ (100)
1	3	33.33	5	55.56	2	22.22
2	4	44.44	6	66.67	2	22.22
3	3	33.33	6	66.67	3	33.33
4	4	44.44	7	77.78	3	33.33
5	3	33.33	6	66.67	3	33.33

เลขที่	คะแนนก่อนเรียน		คะแนนหลังเรียน		ความก้าวหน้า	
	คะแนน (9)	ร้อยละ (100)	คะแนน (9)	ร้อยละ (100)	คะแนน (9)	ร้อยละ (100)
6	3	33.33	8	88.89	5	55.56
7	4	44.44	7	77.78	3	33.33
8	4	44.44	8	88.89	4	44.44
9	5	55.56	6	66.67	1	11.11
10	4	44.44	8	88.89	4	44.44
11	3	33.33	9	100.00	6	66.67
12	3	33.33	8	88.89	5	55.56
13	5	55.56	7	77.78	2	22.22
14	3	33.33	8	88.89	5	55.56
15	4	44.44	9	100.00	5	55.56
16	3	33.33	7	77.78	4	44.44
17	5	55.56	8	88.89	3	33.33
18	5	55.56	6	66.67	1	11.11
19	4	44.44	7	77.78	3	33.33
20	3	33.33	6	66.67	3	33.33
<i>M</i>	3.75	41.67	7.10	78.89	3.35	37.22
<i>SD</i>	0.79	-	1.12	-	1.39	-

จากตาราง 2 พบว่า ผลการศึกษาทักษะการปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นบ้าน หน่วยการเรียนรู้ฮูกูรเก๋ามอญโบราณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 3.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.79 คิดเป็นร้อยละ 41.67 หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 7.10 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.12 คิดเป็นร้อยละ 78.89 ความก้าวหน้ามีค่าเฉลี่ย 3.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.39 คิดเป็นร้อยละ 37.22

2.2 การเปรียบเทียบทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นบ้าน หน่วยการเรียนรู้ฮูกูรเก๋ามอญโบราณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยภาพรวม ดังตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นบ้าน หน่วยการเรียนรู้ฮูกูรเก๋ามอญโบราณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยภาพรวม

การทดสอบ	n	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>z</i>	<i>p</i>
ก่อนเรียน	20	3.75	0.79	3.95*	.000
หลังเรียน	20	7.10	1.12		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ทักษะปฏิบัติด้านภูมิสถาปัตย์พื้นฐาน หน่วยการเรียนรู้ฮักรเก๋ามอญโบราณ ของนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยภาพรวม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ผลการศึกษาคุณลักษณะรักความเป็นไทย ดังตาราง ที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 ผลการศึกษาคุณลักษณะรักความเป็นไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการเรียนรู้หน่วย
 การเรียนรู้ฮักรเก๋ามอญโบราณ

เลขที่	คะแนนก่อนเรียน		คะแนนหลังเรียน		แปลผล
	คะแนน (15)	ร้อยละ (100)	คะแนน (15)	ร้อยละ (100)	
1	6	40.00	9	60.00	ดี
2	9	60.00	14	93.33	ดีเยี่ยม
3	6	40.00	14	93.33	ดีเยี่ยม
4	7	46.67	12	80.00	ดี
5	11	73.33	12	80.00	ดี
6	7	46.67	11	73.33	ดี
7	7	46.67	14	93.33	ดีเยี่ยม
8	7	46.67	12	80.00	ดี
9	7	46.67	14	93.33	ดีเยี่ยม
10	6	40.00	13	86.67	ดี
11	10	66.67	12	80.00	ดี
12	9	60.00	12	80.00	ดี
13	6	40.00	13	86.67	ดี
14	7	46.67	14	93.33	ดีเยี่ยม
15	7	46.67	14	93.33	ดีเยี่ยม
16	7	46.67	14	93.33	ดีเยี่ยม
17	10	66.67	14	93.33	ดีเยี่ยม
18	7	46.67	12	80.00	ดีเยี่ยม
19	6	40.00	14	93.33	ดีเยี่ยม
20	6	40.00	11	73.33	ดี
M	7.40	49.33	12.75	85.00	-
SD	1.54	-	1.41	-	-

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการศึกษาคุณลักษณะรักความเป็นไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
 จากการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ฮักรเก๋ามอญโบราณ ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 7.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.54

คิดเป็นร้อยละ 49.33 หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 12.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.41 คิดเป็นร้อยละ 85.00 คะแนนต่ำสุด 9 คะแนน แปลผลอยู่ในระดับดี คะแนนสูงสุด 14 คะแนน แปลผลอยู่ในระดับ ดีเยี่ยม

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ฮุกเกอร์เก๋มอญโบราณ เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นบ้าน และคุณลักษณะรักความเป็นไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. หน่วยการเรียนรู้ฮุกเกอร์เก๋มอญโบราณเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นบ้านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ฮุกเกอร์เก๋มอญโบราณ เป็นหน่วยการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมาใหม่ ออกแบบตามแนวคิด Backward Design ซึ่งเป็นการออกแบบของหน่วยการเรียนรู้มาจากปัญหาของนักเรียน ประกอบด้วยในบริบทของชุมชนมีชนชาวฮุกเกอร์เป็นชาวมอญโบราณเก่าแก่ของชุมชน มีการละเล่นพื้นบ้านด้านนาฏศิลป์พื้นบ้าน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้โดยการนำนาฏศิลป์ของชุมชนมาพัฒนาจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการเรียนรู้แบบบูรณาการเข้ากับชุมชน ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากบริบทของท้องถิ่นในชุมชนตนเองมากขึ้นและได้พัฒนาทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นบ้าน การออกแบบหน่วยการเรียนรู้แบบ ประกอบด้วย 1) เป้าหมายการเรียนรู้ มีองค์ประกอบคือ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สารสำคัญ สารการเรียนรู้ 2) หลักฐานการเรียนรู้มีองค์ประกอบคือ ภาระงาน/ชิ้นงาน และ 3) การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งการออกแบบหน่วยการเรียนรู้แบบ Backward Design ที่เป็นการออกแบบที่ยึดเป้าหมายการเรียนรู้แบบย้อนกลับ สอดคล้องกับสิรินาถ จงกลกลาง (2564, น. 341-343) ได้กล่าวถึงการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ว่า เป็นหัวใจสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทำให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด และแนวคิดการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ตามลักษณะของ Skill Unit ซึ่งสอดคล้องกับ Harrow (1972) อ้างถึงใน ทิศนา ขัมมณี (2545, น. 243-224) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของทักษะปฏิบัติไว้ว่า การลำดับการสอนปฏิบัติ ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นการเลียนแบบ ขั้นที่ให้ผู้เรียนได้สังเกตการณ์กระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนกระทำได้ ขั้นที่ 2 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง ขั้นที่ให้ผู้เรียนได้เห็นและสามารถบอกขั้นตอนของการกระทำที่ต้องการเรียนรู้แล้วให้ผู้เรียนลงมือทำโดยไม่มีแบบอย่างให้เห็น ขั้นที่ 3 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนจนสามารถทำสิ่งนั้นๆ ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ โดยไม่จำเป็นต้องมีแบบอย่างหรือมีคำสั่งนำทาง ขั้นที่ 4 ขั้นการแสดงออก เป็นขั้นที่ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝนมากขึ้น จนสามารถกระทำสิ่งนั้นได้ถูกต้องสมบูรณ์แบบอย่างคล่องแคล่วด้วยความมั่นใจ และขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถกระทำสิ่งนั้นได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับสลาวรรณ สกุลกรณาอารีย์ (2560) ได้พัฒนาหลักสูตรบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่พรรณบุรีในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อเสริมสร้างการใช้ทักษะชีวิตและรักความเป็นไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และสอดคล้องกับสุริย์พร ถึงสุข (2564) ได้พัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง จันเสนบ้านฉัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า 1) หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ท้องเที่ยวเมืองสวรรค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย ชื่อหน่วยการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สารการเรียนรู้ กำหนดการสอน กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผลโดยใช้หน่วยการเรียนรู้มีความเหมาะสม

ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.93 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.18 2) การใช้หน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง จันเสนบ้านฉัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เรื่องจันเสนบ้านฉัน พบว่า 2.1)นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง จันเสนบ้านฉัน มีค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 14.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.67 และค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 21.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.30 เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นบ้าน หน่วยการเรียนรู้ยุทธการแกมอญโบราณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้จากหน่วยการเรียนรู้ยุทธการแกมอญโบราณ เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นบ้าน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องด้วยก่อนเรียนในรายวิชาดนตรีนาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ22102 หน่วยการเรียนรู้ยุทธการแกมอญโบราณ พบว่า นักเรียนไม่มีทักษะการปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นบ้านมาก่อน ซึ่งสะท้อนได้จากค่าเฉลี่ยการประเมินทักษะการปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นบ้านในรายทักษะย่อย จากการประเมินครั้งที่ 1 นักเรียนมีทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นบ้านอยู่ในระดับควรปรับปรุง และหลังจากที่นักเรียนได้เริ่มฝึกทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นบ้านรายทักษะย่อยพบว่านักเรียนค่อยๆ มีการพัฒนาทักษะด้านการปฏิบัติดีขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับ และมีความก้าวหน้ามากในการประเมินทักษะการปฏิบัติในครั้งที่ 6 อยู่ในระดับดี จากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ถึงแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 และเมื่อประเมินรายทักษะย่อยครั้งที่ 2 พบว่า นักเรียนมีพัฒนาการด้านการปฏิบัติดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด และมีความก้าวหน้ามากในการประเมินครั้งที่ 6 อยู่ในระดับดีเยี่ยม จากการเรียนรู้โดยใช้ทักษะการปฏิบัติของแฮร์โรว์ โดยมีการฝึกปฏิบัติตามลำดับขั้นตอน 5 ขั้น ซึ่งสอดคล้องกับจริยา อันเบา (2563) ได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติฟ้อนออนซอนสาธิตบ้านแพ่ง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามแนวคิดของแฮร์โรว์ ผลการวิจัย พบว่า ผลการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. คุณลักษณะรักความเป็นไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ยุทธการแกมอญโบราณ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้เนื่องด้วยจากการจัดการเรียนรู้ด้วยหน่วยการเรียนรู้ด้านคุณลักษณะรักความเป็นไทย ส่งเสริมให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีขึ้นในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาของท้องถิ่นในชุมชนของตนเอง และยังสามารถนำไปเผยแพร่ความรู้ทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติให้กับบุคคลอื่นได้ จากกระบวนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับรุ่งรัตน์ สนธิจันทร์ (2551, น. 8) ได้ให้ความหมายของคุณลักษณะรักความเป็นไทย หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของผู้เรียนที่ได้เห็นคุณค่าของวัฒนธรรม และภูมิปัญญาอันเป็นเอกลักษณ์ในท้องถิ่นจนเกิดความรู้ ความเข้าใจในคุณค่าของสิ่งนั้นแล้วยอมรับในความคิด ความเชื่อของวัฒนธรรมประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของลาวรรณ สุกุลกรุณาอารีย์ (2560) ได้พัฒนาหลักสูตรบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นสุพรรณบุรี ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเพื่อเสริมสร้างการใช้ทักษะชีวิตและรักความเป็นไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคุณลักษณะรักความเป็นไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ยุทธศาสตร์เกมออบุโบราณ เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นบ้าน และคุณลักษณะรักความเป็นไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการสร้างหน่วยการเรียนรู้ยุทธศาสตร์เกมออบุโบราณ เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นบ้าน และคุณลักษณะรักความเป็นไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ควรมีการเผยแพร่ในเรื่องของการอนุรักษ์สืบสานศิลปวัฒนธรรมประจำท้องถิ่นหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้กับเยาวชนในโรงเรียนและชุมชน ตลอดจนบุคคลต่างๆ ที่มีความสนใจ เพื่อให้เกิดเจตคติที่ดีและรักในท้องถิ่นของตน

1.2 การเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ยุทธศาสตร์เกมออบุโบราณ เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัตินาฏศิลป์พื้นบ้าน และคุณลักษณะรักความเป็นไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้สอนจะต้องมีการยืดหยุ่นปรับเวลาในการปฏิบัติกิจกรรม และการกำหนดเวลาเพื่อให้เกิดความกระชับ หรือนำไปบูรณาการในรายวิชาอื่น ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น เพื่อให้เยาวชนในท้องถิ่นเกิดความรักและความสนใจในท้องถิ่นของตนมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กฤษณพร ดวงหะคลัง และ สุนนชาติ เจริญศรี. (2558). การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะและเทคโนโลยี เรื่องมหัศจรรย์แห่งกล้วยนวล สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านกง (ประชานุกูล) จังหวัดขอนแก่น. วารสารวิจัย มข. (ฉบับบัณฑิตศึกษา) สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 3(3), 35-43.

จริยา อ้นบัว. (2563). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติฟ้อนออนซอนสถาบันแพง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามแนวคิดของแฮร์โรว์ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม]. OPAC RMU.

<https://fulltext.rmu.ac.th/fulltext/2563/M128552/Unbao%20Jariya.pdf>

ณัฐปภัสร พิพิธกุล. (2565). การรำปะเรของชาวภูษกร จังหวัดชัยภูมิ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย]. Chulalongkorn University Theses and Dissertations. <https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd/6305>

ทิตนา แคมมณี. (2545). รูปแบบการเรียนการสอน : ทางเลือกที่หลากหลาย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นฤเบศน์ ระดาเขต และสุชีรินธ์ อามาตย์บัณฑิต. (2565). การพัฒนาทักษะปฏิบัติการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้าน โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้การสอนตามแนวคิดทักษะปฏิบัติของเดวิสร่วมกับมัลติมีเดีย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(9), 365–381.

นาคยา ปิลาณานนท์. (2546). *จากหลักสูตรสู่หน่วยการเรียนรู้* (พิมพ์ครั้งที่ 1). โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

พิพัฒน์ กระแจะจันทร์, พนม จิตรจำนง, ประยูร มองทองกลาง, สนิท วงษ์ศรี, และ เปลี่ยน เย็นจิตร์ส.

(2557). จาก “มะนิฮ์ ญฮ์กร” (ชาวญฮ์กร) สู่การเป็นมอญทวารวดี และกระบวนการคืนความรู้สู่ชุมชนบ้านไร่. *วารสารอารยธรรมศึกษา โขง-สาละวิน*. 5(1), 77-87

ภากร เทียนทิพย์การุณย์ และ สิรินาถ จงกลกลาง. (2563). การศึกษาผลการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะการปฏิบัติหน่วยการเรียนรู้ ขลุ่ยบรรเลงเพลงเสนาะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. *วารสารวิจัย มข. สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ฉบับบัณฑิตศึกษา)*, 8(1), 26- 40.

รุ่งรัตน์ สนธิจันทร์. (2551). การศึกษาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในโรงเรียนกลุ่มสนามชัยสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ต่างกัน [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ]. Thai Digital Collection.

https://tdc.thailis.or.th/tdc/browse.php?option=show&browse_type=title&titleid=474439

ลารวรรณ สุกุลกรณาอารีย์. (2560). การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการท้องถิ่นสู่พรรณบุรี ในกลุ่มสาระเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเพื่อเสริมสร้างการใช้ทักษะชีวิตและรักความเป็นไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช]. คลังปัญญา มสธ. <https://ir.stou.ac.th/handle/123456789/11344>

สิรินาถ จงกลกลาง. (2564). *การพัฒนาหลักสูตร*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

สุนันท์ สีพาย. (2567). *การพัฒนาเครื่องมือรวบรวมข้อมูลการวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.

สุรีย์พร ถึงสุข และ สุธาทิพย์ งามนิล. (2564). การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง จันทน์เสนบ้านฉัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. *วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์*. 16(2), 73-86.

สมบุรณ์ ตันยะ. (2556). *วิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา*. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). *แนวทางการพัฒนา การวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.